

*Ikke en ons Jentje
zaten in een mentje*

Kinderrijmpjes uit 1944

Verhalen uit het Stadsarchief 4

Inhoud

<i>Aftelrijmpjes</i>	<i>3</i>
<i>Poep en scheet</i>	<i>6</i>
<i>Rondekring liedje</i>	<i>8</i>
<i>Vingerrijmpjes</i>	<i>10</i>
<i>Sint Maarten en Sinterklaas</i>	<i>10</i>
<i>Van alles</i>	<i>12</i>
<i>Springliedjes</i>	<i>18</i>
<i>Bergse mensen</i>	<i>19</i>
<i>Over andere dorpen</i>	<i>22</i>
<i>Van de luie bakker</i>	<i>25</i>
<i>De week</i>	<i>26</i>

<i>Bijna hetzelfde en toch anders</i>	<i>27</i>
<i>School</i>	<i>30</i>
<i>Levensliederen</i>	<i>31</i>
<i>6 x Vastenavond</i>	<i>33</i>
<i>Wiegeliedjes</i>	<i>35</i>
<i>Lily Marleen</i>	<i>35</i>
<i>Nawoord</i>	<i>37</i>
<i>Bronnen</i>	<i>39</i>
<i>Colofoon</i>	<i>43</i>

Aftelrijmpjes

*Ingelen dringelen druiventros
Kaatje fingele fangele fos
een minuitje paape tuitje
Eeuw Eeuw weg*

*Een vader had twee bokjes
twee bokjes zonder staart
Hij spande ze voor de wagen
En hij reed er mee op straat
Toen kwamen er twee agenten
Die namen de bokjes mee
De bokjes begonnen te huilen
En vader huilde mee*

*Ikke en den dikke
Moesten broodjes halen
Ikke en den dikke moesten centjes betalen
Ikke en den dikke vielen in de sloot
Ikke en den dikke waren nog niet dood*

*Goeie avond tante Betje
Goeie avond ome Jan
En mijn moeder laat u vragen
Of je niet eens komen kan
Met de kleine poppe deine
Met de grote bom bam*

*Klein klein kleutertje
Wat doe je in mijn hof
Je plukt er alle bloempjes af
En maakt het veel te grof
Och mijn lief mamaatje
Zeg het niet tegen papaatje
Ik zal zoet naar school toe gaan
En alle bloempjes laten staan*

*Am bam boterham
wieze wieze wanen
handjes samen
oogjes toe
Zo gaan wij naar de hemel toe*

*Ooie vooie mieskapel
mieskapel is samen
Stoute jongens mogen niet klikken
Anders krijgen ze zeven tikken
Zeven tikken op de wang
am bam boterham.*

*Eenn aap op een fiets
hoe vindt je zo iets
Hij red door de stadt
en viel op zijn gat
Wie zijn schuld was dat Nel of Griet
griet dan ben jij hem eerlijk niet
Nel dan ben jij hem eerlijk wel.*

*Ikke en m'n nichtje zwaart gezichtje
Heb jij ook een hemd voor mij
Nee zei m'n nichtje zwart gezichtje
Ik heb er zelf maar vijf.
Twee in de was, twee in de kast,
een aan mijn lijf dat zijn er samen vijf
Weg jij lelijk wijf.*

*Jantje plak ga naar de plakmarkt
Koop een koe
een stukje van de lever toe
een stukje van de longen
voor een ziek jongen
een stukje van de pens
voor een zieke mens
een stuk van de lever
voor een zieke wever*

Poep en scheet

*Jan koeke pan
hij sloeg de eieren in de pan
die wouw niet schuren
toen liep ie naar van duren,
van duren was niet tuis
toen liep ie naar het schethuis.*

*Het schethuis brak
toen viel ie in de naak
de naak die verzonk
toen viel ie in ene vette koestronk.*

*Mieke moest een mikske bakken
toen had ze geen meel genoeg
toen ging ze er in zitten kakken*

*Onder de tafel lag een hond,
als hij poep dan poep ie strond,
als ie pist dan pist ie wijn
morgen zal het kermis zijn.*

*Onder de tafel zat een teef
als het scheet dan scheet het scheef
als het piste dan piste het wijn
morgen zal het kermis zijn*

*Jan Pierwewiet Jan Pierewiet
'n vuile soldaat
Hij lichte zijn hemd op
en scheet op de straat.*

*Adam en Eva zaten op een stupke
Eva zei wat stink het toch
Adam liet een pupke*

*Pater Noster sloeg de koster
met een latje op z'n gatje,
met een gieter op z'n mieter.
Van de zolder op de trappe
van de trappe op de stoep
Presies met z'n neus in de perdepoep.*

*Moeder ging de tafel dekken
Vader liet een scheet
't hondje wou hem pakken
Hij was te heet*

*Sis, hedde nog pis,
Ja, hould de pot maar is
Sis, hedde nog kak,
Ja, ene olligen zak*

Ronde kring liedje

*Er waren een drie jode
Den eerste jood heet Abraham
Den tweede jood heet Izaak
Den derde jood heet Jakob
De eerste jood heeft koffie
De tweede jood heeft suiker
De derde jood heeft schoenepoets
De eerste jood gooit alles weg
De tweede jood gooit alles weg
De derde jood gooit alles weg*

*De eerste jood gaat slapen
De tweede jood gaat slapen
De derde jood gaat slapen
De eerste jood wordt wakker
De tweede jood wordt wakker
De derde jood wordt wakker
De eerste jood moet kiezen
de tweede jood moet kiezen
De derde jood moet kiezen*

*Roza, Roza, bloemen op de hoed
Alle jonge meisjes zijn zo goed
Roza, Roza, jij moet knielen,
Knielen, ja, ja
Roza, Roza, bloemen op de hoed,
Alle jonge meisjes zijn zo goed
Roza jij moet opstaan
Opstaan, ja, ja*

*Hinkele pink, waar ga ik heen,
Huppelen op mijn ene been
'k zal niet vallen
'k zal niet vallen
'k zal niet op mijn neusje vallen
Hinkele pink, waar ga ik heen,
Huppelen op mijn ene been*

Vingerriimpjes

*Klein pinkske
Gouwe rinkske
Lange lepper korte knepper
Luizen knepper*

*Naor bed naor bed zin duimelot
Urst nog we ete zin likke potverdot
Woar zek't hoale zin lange jaap
Uit voaders kasje zin korte knaap
Da zek verklappe zin pinkske*

Sint Maarten en Sinterklaas

*Sinte Mertens Veugelke
Het een rooi keugelke
en 'n blouw stertje
Hoepsa Sinte Merte*

*Klaos het gewees wat heeft hij megebracht
nolden en spellen tjiete katoen
hedde niet van doen.*

*Sinterklaas dat is 'n goeie man, ja, ja!
O daar houden wij toch zo veel van
Want als hij komt in huis
Dan zijn wij allemaal thuis
Koek en lekkere speculaas
En van de goede Sinterklaas*

*Maar Sjaksjoer die komt de deur niet in, nee, nee!
O die heeft vandaag zo'n kwade zin
En als hij komt in huis
Dan is er niemand thuis
Want hij neemt alle deugenieten mee
O sjaksjoer met z'n zwart gezicht
En alle deuren dicht.*

Van alles

*De eerst rover heette Jan.
hij had een kop gelijk een koffiekan
De tweede rover heette Klaas
hij had een kop gelijk een varkensblaas
De derde rover heette Piet
hij had een kop gelijk een suikerbiet
De roveers waren zo bekwaam
Zij kropen door het schijthuisraam
De grootste rover viert zijn mes
En gaf het wijf een steek of zes
De mens die sloege ze met de oliekan
En werd toen levend in zijn bed verbrand*

*Ik heb zo lang met de rommelpot gelopen
noch geen cent om een brood te kopen
Hane bakkerij Hanne bakkerij
geef me een cent dan ga ik voorbij*

*Tavond in de manenschijn
als de boeren naar bed toe zijn
Dansen wij op klompen
Gekke Mien vertellet niet
dat onze Jan is verdronken
Boven in de horse
daar hangen die lange worsten
Als de langen vergeten zijn
dan zullen korten het beste zijn
Klink over die bussen
Hier een stoel en daar een stoel
op elke stoel een kussen*

*Wefke houd aowe kinnebak toe
of ik smet er ene pannekoek tussen
Tussen oe nui en tussen oe kin
daar kan noch hendig een spekkoek in.*

*Anna stond te wachten te wachten op haar man
's-Nachts om twaalf uren daar kwam het heerschap an
Goeie avond Anna Goeie avonds jan
Waar ben je zo lang gebleven daat gaat jou niet aan.
Anna ging naar boven haald een dikke stok
Sloeg op zijn armen en sloeg hem op z'n kop
Jan begon te schreeuwen schreeuwde moord en brand
De burens kwamen kijken toen was er niets aan de hand.*

*Duffelukke in de kelder
Wat doe je daar?
Vuurke stoken
Wat doe je met dat vuurke ?
Messern slijpen
Wat doe je met die messen ?
Julie de nek af snijden*

*Ik liep eens door een straatje
daar zag ik een boerenmeid
Die hield met mij een praatje
en raad eens wat ze zei...
Mijn vrijer die is ziek
Hij heeft rimatik
Hij ligt in het hospitaal
Is dat geen groot schandaal
En voor dat ik het wist
Lag hij al in de kist
En voor dat ik hem zag
Lag hij al in het graf*

*Kaatsebal ik heb je al gevangen
In m'n ene hand In m'n andere hand
Van Karolijn
Zat achter het gordijn
Wat din ze daar
Ze kemde der haor
We din ze nog meer
Ze waste der hande
Ze poetste d'rtande
Ze waste op
Toen pakte ze d'r pop*

*bimbambeieren
Ons poesje lust geen eieren
wat lust hij dan spek in de pan
daar wordt ons poesje vet van*

*Knipper knipper tangetje
wie loopt er door mijn gangetje
een heel mooi meisje
wat heeft ze ij haar handje
een heel mooi boekje
wat staat er in te lezen
Mooi zienne jaartjes
toen slipe ik bij mijn vaartjes
mijn vaartjes wouwen me niet hebben
toen sliep ik in de krebbe
de krebbe waren te mager
toen sliep ik in het lange riet
't riet wou me bijten
toen sliep ik bij de gijten
de gijten wouwen me steken
toen sliep ik bij de neten
de neten wieren luize
ik stak de luizen meteen in brand
en toen sliep ik in ons lievenheertjes vaderland.*

*Drie koningen driekoningen geef mij een nieuwe hoed
Mijn oude is versleten mijn moeder mag het niet weten
ons vader heeft geen geld om het meeste geteld.*

*De ouwe Jan en de jonge Jan
Die gingen samen pompen
De ouwe Jan die brak zijn been
En jonge Jan zijn klompen*

*Hedde nie gezien, baas Kimpe mit z'n perd
't Hi ene witte kop en ene zwarte stert
't beestje kan geen havertje meer eten
der is een stroike in keelsgat blijve steke
Hedde nie gezien baas Kimpe mit z'n perd
't he ene witte kop en ene zwarte perd*

*Hinkel de pinkel daar komen we aan
we hebben geen kousen of schoentjes meer aan
en mijn handjes op de rug
hinkel de pinkel en dan weer terug*

*Ikke en ons jentje zaten in een mentje
Jentje riep ik ben hem lekker niet*

*Stokvis beuken midden in de keuken
midden in de gang o wat is die stokvis lang.*

*Hoep(er)depoep zat op de stoep kom laat ons vrolijk wezen
Hoep(er)depoep zat op de stoep kom laat ons vrolijk zijn.*

Poesje mouw
kom eens gauw
hier in huis
zit een muis
japerdekriek
poesje is ziek
raperdelood
poesje is doodsbenauwd

Slek slek komt erres out of ik steek o huiske uit.

Opke dopke peerdemopke
opke dopke dom

Ik ga naar huis ik brooi een muis
ik leg ze op een steen en ik eet ze al leen.

oetje oetje varkenssnoetje
oetje toetje af.
Waar is moeder in het kippenhok
Wat doet zij daar kippenvoeren
Wat doet zij met die kippen
Eieren laten leggen
Wat doet ze met die eieren
Die geeft ze aan den arme timmerman
Die zeven jaar naar school is gegaan
en nog geen letter kan verstaan.

Onder de tafel zat een krokodil
vader wou hem pakken
maar hij beet hem in zijn bil
vader viert n latje
en sloeg hem tegen z'n gatje
au, au, au,
mijn hele reed is blauw.

't was 'ne dikke winter
De wegen ware glad
Toen kwam 'n dikke slachter
en die viel al op z'n gad
en z'n heel achter werk was een hele blouwe bult
We hebben gelagen we gegiecheld we hebben het uitgebruld

Holle Bolle Gijs zat op de wagen
Die kon slokken grote bloke
Een koe en 'n kalf
twee paarden een een half
een os en een stier zeven tonnen bier
Een stal vol schapen
En nog kon Gijs van de honger niet slapen

Springliedjes

Ike en de kok en keukenmeid
Spelen met de ballen van de scho-si-tijd
Toen kwam de jager met zijn geweer
Schoot er de kok en de keukenmeid bij neer.

Naald en de draad en de vingerhoed
's avonds op de naaischool gaat hij goed
's avond zeven uren gaat ze uit
Tingeling zo gaat de fluit

Een, twee, drie, cho
Een, twee, drie, co
Een twee drie, la
Een twee, drie, de
Een, twee, drie, cho-co-la-de

Kiesje kom je eten
De tafel is gedekt,
Raad een wat we eten
Zuurkool met spek
Hoeveel borden lus je
1, 2, 3, 4, 5, 6, enz.

Een, twee, drie, cho
Naar de naaise school
Om te leren
Repareren
Een twee, drie, chocolade

Bergse mensen

*Henkie Jansen stond te danse
bij van gent om een send
bij van leur voor de deur*

*Toontje den bult
zijn eigen schuld
dat Toontje een bult moet dragen (zijn)
Was je er mee naar de smid gegaan
Dan had hij hem er af geslagen.*

*Wieleke Boeyen zat te knoeien aan de pap
Wielek Boeyen kreeg een klap.*

*Hasje van de Berk scheet in de kerk
Toen kwam mijnheer pastoor
die viert hem bij z'n oor
Toen kwam mijnheer kapelaan
die zij laat hasje maar naar huis toe gaan*

*Dores Vos den beer is los
Hedum nie hure bromme
snijd um bei z'n ore af
en kok ze in de rome*

*Lee Boeijen zat te knoeien aan de pap
Lee Boeijen kreeg van Annas een klap.*

*Fliere Fliere Fliere
Lopt nor Jan de Miere*

*Hanna de Loef spult schuppetroef
spult schuppen os
Hanna de Loef die spult den bos.*

*Mieke vos en janus vos die zaten in poeseldoosje
janus zei ik ga er uit
Mieke zei ik kan er niet uit
janus zei ge moet er uit
en als je wilt dan zal ik de bezem wel een halen
Janus die kwam al gauw en joeg ze er uit.*

*Mieke moest melken de roodbontekoe
verdome zei mieke de gatjes zaten toe
toen vietie een spierke en stak ie in de gaatjes
verdome zei mieke ze blijoen der niet in.*

*Antje den Drummel dat rooie ding
dat smijt je zo de mistkuil in.*

*Mientje den Drummel dat poederding
Dat smijt je zo de brannetels in.*

*Jan de Loef schuppe troef schuppe os
Jan de loef spult thuis de bos.*

*Jantje tompe
ha gen klompe
ha gen schoen
door kon Jantje tompe niks on doen*

*Jantje Tompen kreeg geen klompen
en geen schoen toen moest hij het op zijn sokken doen.*

*Ik ben geboren in Berghemland Berghemland
Berghemland (bis)
en daarom ben ik hier van sjampot sjampot likalikalik
En daarom ben ik hier.*

*Stille nacht, heilige nacht,
In de straot woont Grad de Pracht
En die Grad die had een zoon
En die zoon die had een snor
En die snor
Was van hoor
En die hoor waren bruin
Van al da gepruim.*

Andere dorpen

*In haren in die raare steeg
daar spannen ze de verkes vur de eeg joempapa (3x)
In schayk in die rare boel
daar slaan ze de politie voor zijn moel
In berghem hebben ze geld genoeg
en daarom spannen ze de wijven
vur de ploeg hoempapa (3x)
In Oss daar is die toren spits
en daarom zijn die meisjes rits hoempapa (3x)
In nisseroi daar is het zo raar
want daar dragen ze allemaal rooie haar.
In Oss daar zijn de meisjes knap
en daarom dragen ze een knol op zak hoempapa (3x)*

*In berge hebben ze geld genoeg
spannen zij de wijven voor de ploeg
Hoempapa Hoempapa Hoempapa.
In haren is (de) 't rare boel
slaan ze de politie op z'n moel
Hoempapa Hoempapa Hoempapa.
In Oss daar zijn de jongens knap
daarom dragen zij een mes op zak
Hoempapa (3x)
In Heesch daar is het toch zo raar
Daarom hebben ze rooi haar
Hoempapa (3x)*

*In Schayk in die rare boel
daar slaon ze de politie op z'n smoel
Hoem pam pa hoem pam pa
In Berghem is de toren spits
en daarom zijn die boeren rits
Hoem pam pa hoem pam pa
In haren in die rare steeg
daar spannen ze de varkens voor den eeg
Hoem pam pa hoem pam pa*

*En in den bosch dat akkelijk gat
daar hebben ze mij ene keer bij me kladde gevat
hoempapa hoempapa
In Oss daar is de toren zo stom
en daarom zijn de boeren zo stom*

*In Nisserooi al in die rare boel
Daar hebben de meisjes rooie haar
In Berhem hebben ze geld genoeg
Daarom spannen ze de weiven voor de ploeg
De burgemeester kwam al rond
en trakteerd verse strond hoem pam pa hoem pam pa.
Huus'lingse Dikbillen
Weten niet wat ze vreten willen
Vreten een beetje haverkaf
daar worden de huus'lingse Dikbillen vet af*

*Herpse bonze komme hier spolle
ze drage wit ze drage zwart
ze drage koestront op der hart*

*Den eerste moest naar Omme.
Den tweede moest naar Vucht
Den derde kon niet komen
want den vierde was gevluht
Den vijfde was te mager.
Den zesde was te dik en
den zevende had de achtste ingeslikt*

*In Haren is het niks als modder en slijk
daar liggen de varkens langs den dijk*

*In Zeeland zijn de boeren zo stout
Ze verkopen het wijf en stelen het hout
Hoempapa, hoempapa*

Van de luie bakker

*Daar was er eens een boerenmik 'n boerenmik met krenten
van drieendertig centen en de mik was lang en dik.*

*En de boerenmik lag dik en lang al donkerbruin van boven
te bakken in den oven. Met een kleurtje op z'n wangen.*

*Toen dacht die bruine krentemik waar blijft die dikke bakker
Niet dutten zeg, wordt wakker, is hier zo heet ,ik stik*

*Maar de luie bakker sliep en sliep en droomde van veel mikken
maar hij liet zijn mikken stikken.
Hij sliep verdorie's diep.*

*Toen werd de boerenkrentemik maar ronder en maar dikker
en zwart gelijk een nikker hij knapte tik---tik---tik*

*En de bakker dacht nog half in slaap, wel potverdorry verdikke.
Wat hoor ik daar toch tikke wat hoor ik daar toch tikke
Toe schrok hij zich een aap.*

*En de aap liep naar de oven toe en open deed hij de poortjes
De oven lag vol moortjes. Hij schrok.....ik weet niet hoe.*

*Maar de krentenmik schoot uit zijn vel zeg luie dike rakker
Je bent niet goed voor bakker wordt stoker in de hel.*

*En de aap die kwam beneden aan en melde zich als stoker
of ander maar voor poker en Lucifer nam hem aan.*

*Maar ach het slapen liet hij niet.
Het vuur ging uit de hel wrd koud
Tot Lucifer hem doodsbenauwd de hel uitgooien liet.*

*En in zo menig dierentuin daar zie je de apen gapen
en eten drinken slapen gebakken, zwart en bruin
Dus luilak nooit je leven lang.
M'n jongen of m'n meisje
doe als de kleine sijsje.
Zing en werk je leven lang.*

De week

*'t is Zondag 't is Zondag dan is het de dag des Heren
dan trekken we ons schoon hempje aan en al ons beste kleren.*

*'t is Maandag 't is Maandag dan is het vastenavond,
hebben we dan geen brood in huis dan vaste we tot de avond.*

*'t is Dinsdag 't is Dinsdag dan gaan wij op ons pinkje,
drinken we er vier drinken we er vijf
dan drinken we er vijfen twintig.*

*'t is woensdag 't is woensdag dan gaan wij om een kruisje
is er Mijnheer Pastoor niet thuis dan gaan wij naar de koster.*

*'t is donderdag 't is Donderdag dan zou ik zo graag wat werken
mijn vrouw is uit mijn vrouw is uit
en mijn bedje ligt nog te spreiden.*

*'t is Vrijdag 't is Vrijdag dan zou ik zo graag wat eten
dan zetten ze mij de grate voor en de vis is al gegeten.
't is Zaterdag 't is Zaterdag dan zou ik zo graag wat slapen.
Mijn hoedje staat zo mijn hoedje staat zus en zo
is de week bedorven.*

Bijna hetzelfde en toch anders

Joosje moest naar school toe gaan.
Moeder ik heb geen klompen meer aan.
Dan trekt vaders laarzen maar aan.
Moeder die zijn mij veel te groot
Dan legt er een bosje strooi in.
Moeder waar moet ik dat halen
van de boer zijn wagen
Joosje kwam te laat in school
De meester sloeg hem half dood
Half dood is heel dood.
Jongens doe je boekjes toe
En loop naar Moeder Joosje toe
Joosje moeder was niet thuis,
waar was zij dan gebleven?
Achter in het zomerhuis,
Wat deed zij daar?
Zillekes draaien

en wat deed zij met de Zillekes?
Paarden laaien,
en wat deed zij met die paarden?
Haver voeieren,
en wat deed ze met die haver?
Tietjes voeieren
en wat deed ze met die tietjes?
Eieren laten leggen.
En wat deed ze met die eieren?
Pannekoeken bakken.
En wat deed ze met die pannekoeken?
Mutsen lappen.
En wat deed ze met die mutsen?
Opzetten en afzetten.
Gooi de bal maar over de wal.
kijken waar hij vallen zal.

*Sturia Sturia kraaien
De bruiloft komt van zwaaien
En als de bruiloft niet van zwaaien komt
Dan zullen we vuurtje stoken
't vuurtje wou niet branden
Toen gingen we naar Hanneke Sande
Hanneke Sande is niet thuis
waar is zij dan Achter in de paardestal
Wat doet zij daar?
Paardje voeren
Wat doet zij met dat paardje
Landje ombouwen
Wat doet zij met dat landje
Haver op zaaien
Wat doet zij met die haver?
Kippen voieren*

*Wat doet zij met die kippen
eieren laten leggen
Wat doet zij met die eieren?
Koek van bakken
Wat doet zij met die koek
aan den ouden schimmel geven
die honderduizend jaren op de kerktoren heeft gezeten
Tien twintig dertig enz*

Een twee drie vier vijf zes zeven
Ik kwam Jan de slachter tegen
Pijp in de mond,
broek vol strond
Zo liep hij de kermis rond
De kermis wou niet duren
Toen ging hij naar de bureu
De bureu waren niet thuis
toen ging hij naar het stadhuis.
Het stadhuis was gesloten,
toen ging ie naar de poorten.
De poorten waren toe,
toen ging ie naar de koe.
De koe wou hem schoppen,
toen ging ie poppen.
De poppen wou hem slaan
toen ging ie naar de baan.
De baan was zo glad
en viel op zijn gat in het ijskou bad.

Een twee drie vier vijf zes zeven
Ik kwam laats Jos de slachter tegen
pijp in de mond
zo liep hij de kermis rond
kermis moet nog duren
hele lange uren
toen ging hij naar de buuren
buuren waren niet thuis
ging hij naar het raadhu
raadhu was geslooten
toen ging hij naar de boode
de boode waaren toe
toen ging hij naar de koe
koe wouw hem schoppen
toen ging hij naar de poppen
poppen wouwen slaan
toen ging hij naar de baan
de baan was te glat
toen viel hij op zijn gat.
Toen kreeg hij een peer
de peer was rot
toi viel ie op de pispot

School

*De school is maar een apenkooi Hoezee
De apen zitten twee aan twee Hoezee
De grotste aap sto vor de klas
Een slao ze op d'r ribbekas
Hoezee, hoezee, hoezee, Hoezee.Hoezee hoezee.*

*Mester ge zijt bedankt
Voor 't zitten in de bank
Voor 't lezen in een boek
Voor 't staan in den hoek
Vur 't slaon op munne reuk
Ik kom noit mer treuk.*

*Tressia wou niet scholen gaan.
Ze had geen laarzen of klompen aan.
Maar trek dan vaders laarzen aan.
Vaders laarzen zijn me te groot
Doet er dan een beetje hooi in.
vaders laarzen zijn me te groot
Doet er dan een beetje strooi in.
Vaders laarzen zijn me te pas.
Toen ging Tressia naar de school.
En de meester fhiet zijn dikke stok,
en sloeg de Tressia op zijne kop
En Tressia fhiet zijne Linkere poot
en sloeg de meester half dood.
Kinderen gauw de boeken toe
en gauw naar Tressia moeder toe.*

Levensliederen

*In het huisje aan de overkant, zijn de gordijnen neer.
Daar loopt een flinke jonge man gebogen heen en weer.
Hij bracht vandaag zijn jonge vrouw voor altijd heel ver weg.
En ik hoor zijn stem als ik mijn oor dicht aan zijn venster leg*

*Moeder ik kan je niet missen 't is hier zo leeg om mij heen
Ach voel een hoe 't geluk van mijn leven
als sneeuw voor de zonne verdwenen.
Moeder ik kan je niet missen 't is hier zo leeg om me heen
het brandt in mijn ogen en 't bonst in mijn hart
Ach moeder waarom ging je heen.*

*En als ik mijne kinderen zie vraag ik mij angstig af
Wat het van hen wel worden moet nu zij daar ligt in het graf
Zij was zo goed zij zorgde dag en nacht.
En heel haar leven had zij niet eens aan haar zelf gedacht.*

*Nu staat je stoel voor altijd leeg nooit zie ik je gezicht
En 't is alsof het hier donker is bij het felste zonnelicht
En als ik kijk naar je portret hier voor me aan de wand
Dan wordt ik als een kind zo klein door weemoed aangerand*

*Onder de lommer van het prieeltje
zaten samen hand in hand
Daar zat Edward met zijn Lena
Sloten samen een huwelijksband
Edward sprak toen tot zijn Lena
Eeuwig zeide gij mijn
Eer de rozen tweemaal bloeien
zal ik weder bij u zijn (2x)*

*Ruim twee jaren zijn vervlogen
Rozen knoppen vielen af
Toen trad Edward in 't prieeltje
waar hij eens met Lena zat
Maar wat vond hij hier begraven
onder een grote marmer steen
en op dat marmer stond te lezen
hier rust Lena gans alleen (2x)*

*Treurig ging hij naar het klooster
Wierp zijn hoed en mantel af
En treurde over zijn Lena
tot de dood het laatste was (2x)*

6x Vastenavond

*Jan het is vastenavond
Denk aan de zielen van den arbeidsman
Hier is kaverie daar is kaverie
Hier zullen we dansen*

*Met de koning van de Fransen
Met de koning van het groene veld
Boven aan de hemel hangen de zakken met schemel
Menige schemel menige duit
daar hangt de H.Johannes uit.*

*Jan 't is vastenavond.
Wij komen niet thuis voor 't avond
's Avonds is het maneschijn
als de boeren naar bed toe zijn
Stampen wij op klompen
hoog op de boerenfluit*

*Zo gaat ons liedje uit
Ik heb zo lang met de rommelpot gelopen
Nog geen cent om brood te kopen
Alle bakkerij alle bakkerij
geef mij een cent dan ga ik voorbij*

*Jan 't is vastenavond
we komen niet thuis voor't avond
s'avonds in de maneschijn
Als de boeren naar bed toe zijn
Dansen wij op klompen
Gekke Griet vertel 't niet
onze jan was dronken
En we hebben al zo lang met de rommelpot gelopen
Nog geen geld om brood te koepn
Alle bakkerij alee bakkerij
geef me ene cent dan ga'k voorbij*

*Jan tis vastenavond
denk aan de zielen van de arbeidsman
Hier is kaverie daar is kavarie
Hier zullen we walsen
de koningine palssen
De koning van het groene veld
Boven aan de hemel
hangen de zakken met schemel
Menig schemel spenig duid
Daar hangt de hertigen Johannes uit.*

*Jan 'tis Vastenavond
komt niet thuis voor den avond,
's-Avonds in de maneschijn
als de boeren naar bed toe zijn
dansen wij op klompen.
Gekke griet zeg het niet
onze Jan is dronken.*

*Jan de vastenavond kom niet thuis voor avond
's avonds voor de maneschijn
als de boeren naar bed toe zijn
dansen wij op klompen,
zeg 't niet onze Jan is dronken
boven in de worsten lange lange worsten
vrouwke houdt uw kinnebak toe of ik gooi spekkien toe
Ik heb geen cent om brood te kopen
geef me een cent dan ga ik voorbij.*

Wiegliedjes

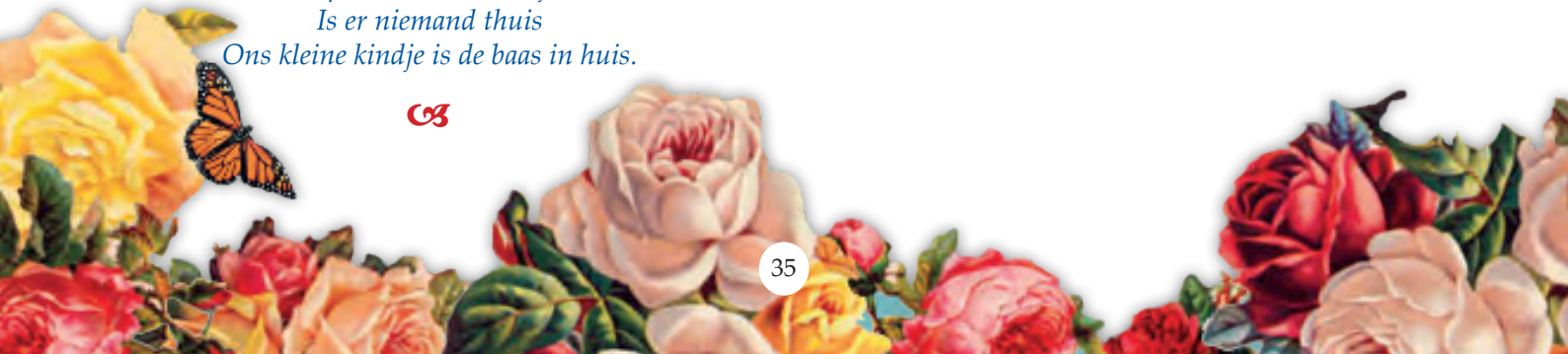
*Suja Suja kindje
Wat ben je toch weer stout
Heb je pijn in je buikje
Of zijn je voetjes koud
Zal een vuurtje stoken
Ik zal een papje koken
Het wiegje gaat van kwik kwak
Voor onze kleine dikzak.*

*Er kwam een muisje aangekropen
T kwam naar het kleine kindje toe
kilekilekiel*

*Klap maar in de handjes
Is er niemand thuis
Ons kleine kindje is de baas in huis.*

Lili Marleen

[al deze versjes kunnen worden gezongen op de melodie van
"Lili Marleen" (Onder de lantaren),
een liedje dat zeer populair was in die tijd.]

Ga je mee naar boven
Ga je mee naar bed
Onder de wollen dekens heb je het meeste pret.
Vader en Moeder zijn niet thuis
Mijn jongste zus licht in het ziekenhuis
Let op maliemaleen.

Onder de lantaren
Stond een nieuwe fiets
twee van de moffen had er op gefietst
Toen hij er op sprong klapte de band
en kon hij te voet naar Engeland
Dat was zijn eigen schuld
dat was zijn eigen schuld

Op den hoek van 't pakhuis,
Daar stond Tonia Schram.
Zij stond daar te wachten,
Of de bus haast kwam.
Want zij moest naar den heuvel toe
Der zuster had een bonte koe.
Let op die Tonia Schram
Let op die Tonia Schram

Bij de lantaren daar stond juffrouw flip
twee schele ogen en een hazen lip
twalef kinderen toen getrouwd
en twEe gestikt in haveremout
met jouw die lie maleen
met jouw die lie maleen.

Nawoord

Op 15 februari 1944 schreef de toenmalige waarnemend burgemeester van Oss, J.P. Pulles, aan alle schoolhoofden in het Maasland een brief. Daarin riep hij hen op, de kinderen “liederen, liedjes en rijmpjes” op te laten tekenen. “De verzameling geschiedt ten behoeve van de opbouw van het streekmuseum en is van groot belang.”

Op 23 april 1944 stuurde meester Jac. Gielen, hoofd der school van Berghem 122 blaadjes op met rijmpjes naar Oss. Hij had de hoogste twee klassen van zijn jongensschool aan het werk gezet. Ongeveer de helft is duidelijk geschreven door de kinderen zelf, de andere helft in het handschrift van de meester, waarbij wel de oorspronkelijke “auteur” wordt vermeld. Het zijn aftelrijmpjes, spotliederen over dorpsgenoten, de onderwijzer of de pater, liedjes die de kinderen bij hun

ouders of oudere broers en zussen hebben gehoord en zonder het goed te begrijpen napraten. Kortom, hilarisch, komisch en soms heel plat. Want kinderen vinden niets grappiger dan poep. Dat is nu zo en dat was toen niet anders.

De initiator van de verzameling was Nicolaas Pieter Sprenger de Rover. Hij werd op 7 april 1922 geboren in Zwijndrecht. In 1929 verhuisde zijn familie naar Oss, waar zijn vader ging werken als kantoorbediende. Het gezin was Nederlands-hervormd en woonde op de Kromstraat nr. 17. In 1943 begon N.P. Sprenger de Rover, mogelijk in het kader van een universitaire studie, aan een onderzoek naar volks-overleveringen in noordoost Brabant. Wellicht was hij geïnspireerd door de tentoonstelling “Wat aarde bewaard” over 5000 jaar volkscultuur in Den Haag. Lezers van Voskuils “Het Bureau” zullen zich herinneren dat de “volkskunde” in de bezettingstijd niet onomstreden was.

Sprenger de Rover had bij zijn werk de volledige steun van het gemeentebestuur en van Anton de Weerd, de latere directeur van het museum Jan Cunen, destijds “ambtenaar belast met het toezicht op het streekmuseum”. Vermoedelijk door het einde van de oorlog is het nooit tot een publicatie gekomen. Sprenger de Rover verhuisde na de oorlog naar Vught. Hij publiceerde in verschillende heemkundige bladen over naamkunde en andere historische onderwerpen. Belangrijk voor Oss is zijn artikel “In loco Deosne”, waarin hij aantoont dat de heilige Willebrordus in tegenstelling tot wat Museum Jan Cunen beweerde, niet in Oss is geweest. (Brabants Heem 1 (1949) p. 144-147).

Aan het eind van de jaren 1980 woonde hij weer in Oss waar hij rond 1992 overleed. Zijn weduwe heeft een klein deel van zijn onderzoeksarchief aan het Jan Cunen Centrum geschonken, te weten de verzameling kinderrijmpjes. Dit boekje is

een bloemlezing uit de versjes die de jongens uit Berghem in het voorjaar van 1944 op papier hebben gezet. Veel jongens kenden dezelfde liedjes, maar vaak net een andere versie. Zij zijn door een vrijwilligster van het Stadsarchief, Corrie Ulijn, overgeschreven. Alle schrijf- en spelfouten zijn overgenomen, en sommige stukjes zijn in het dialect geschreven wat het extra leuk maakt.

Oss, december 2014

stadsarchief oss

GEMEENTE OSS

Oss, 15 Februari 1944.

VERZAMELING
liederen, rijmpjes
ten dienste van het streekmuseum.

Aan het HOOFD DER SCHOOL
voor
te

Hiermede heb ik de eer U te verzoeken om ten behoeve van het streekmuseum, gevestigd te Oss, waartoe ook de gemeente, waarin Uwe school gevestigd is, behoort, door de kinderen der school te willen doen opschrijven de diverse liederen, liedjes en rijmpjes, welke zij bij verschillende gelegenheden en spelen zingen of opzeggen.

Van belang is het tevens ook, indien dit mogelijk ware, dat bij voorbeeld door de kinderen der hogere klassen die liedjes en rijmpjes werden opgeschreven, welke vroeger door hunne ouders of oudere broers en zusters werden gezegd en welke thans in onbruik zijn geraakt.

De verzameling van deze liederen, liedjes en rijmpjes is voor het streekmuseum van groot belang en ik moge danook Uwe volledige medewerking in deze inroepen.

Het werk van den opbouw van dit streekmuseum is van verstrekkende opvoedkundige waarde voor al de inwoners van deze streek.

Mocht U of Uw mede onderwijzend personeel soms ook nog aantekeningen kunnen maken of eventueel laten maken van liederen, liedjes en rijmpjes, welke thans in vergeetelheid zijn geraakt en vroeger door het volk in Uwe omgeving werden gezongen, dan moge ik U tevens vriendelijk verzoeken ook deze liederen, liedjes en

dige waarde voor al de inwoners van deze streek.

Mocht U of Uw mede onderwijzend personeel soms ook nog aantekeningen kunnen maken of eventueel laten maken van liederen, liedjes en rijmpjes, welke thans in vergeetelheid zijn geraakt en vroeger door het volk in Uwe omgeving werden gezongen, dan moge ik U tevens vriendelijk verzoeken ook deze liederen, liedjes en rijmpjes te willen opsporen en opschrijven.

Zoudt U echter deze liederen, liedjes en rijmpjes niet in zijn geheel meer kunnen terugvinden, dan hebben toch ook nog de bekend zijnde stukken waarde.

Het kan ook voorkomen, en het gebeurt zelfs dikwijls, dat liederen, liedjes en rijmpjes betrekking hebbende op een onderwerp verschillende variaties vertoonen; ook deze variaties dienen te worden opgeteekend.

Hieronder laat ik dan een opgave volgen van de meest voorkomende liederen, liedjes en rijmpjes, welker opteekening verlangd wordt.

De opteekening van andere dan de hierna genoemde liederen, liedjes en rijmpjes sluit dit lijstje dus geenszins uit.

Kerstliederen en versjes.

Nieuwjaarsliederen en versjes.

Drickeningenliederen en versjes.

Vaastenavendliederen.

Palmaschliederen.

St.Jansliederen en rijmpjes.

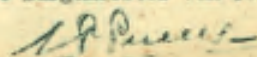
St.Maartensliederen.

Lieder en of rijmpjes gezongen of gezegd op den rogen.

"	"	"	"	"	"	op rogen en zonnenschijn.
"	"	"	"	"	"	bij het maken van fluitjes.
"	"	"	"	"	"	bij het hinkelen.
"	"	"	"	"	"	bij het bikkelspel.
"	"	"	"	"	"	bij het kaatsten.
"	"	"	"	"	"	bij het krijgertje spelen.
"	"	"	"	"	"	tot aanwijzing wie het meest zijn
						bij het spel.
"	"	"	"	"	"	op iemand met een lichaamsgebrok
						b.v. een bult, op plaatselijke
						typen, op plaatselijke geboortenisson.

Gaarne wacht ik het resultaat van Uwe welwillende medewerking binnen één maand na dagteekening van dit schrijven bij mij in.

De Burgemeester van Oss,

L.B.

GEMEENTE O.S.A.

Verzameling liederen en liedjes
en rijmpjes ten behoeve van het
streekmuseum, te Oss.

OSS, 16 Maart 1941.

AAN
het Hoofd der School

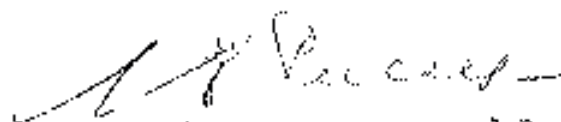
Op 15 Maart j.l. verstreek de burgemeester het inzenden van de liederen,
liedjes en rijmpjes, welke U door Uwe schoolkinderen overeenkomstig mijn verzoek
ten behoeve van het streekmuseum zoude doen verzamelen en opschrijven.

Daar ik van U deze liederen, liedjes en rijmpjes nog niet mocht ontvangen,
moge ik U nogmaals vriendelijk verzoeken, aan mijne uitnodiging en deze door Uwe
scholieren te laten verzamelen en op te tekenen alomog te willen voldoen.

De kinderen zullen zelf plezier in dit werk hebben en als ik normaal de ge-
gevens van Uwe school zal hebben ontvangen, ontvang U te zijner tijd van mijn ge-
heel overzigtelijk deze liederen, liedjes en rijmpjes gebundeld terug ten be-
hoeve van Uwe school.

Ik verlang bij dezen den termijn voor inzending tot 1 Mei 1941 en reken in-
tusschen op Uwe welwillende medewerking.

De burgemeester der gemeente Oss,

Coll: h.

1.3.

Bergheim 23 April 1944.

Herrn des Herrn Bergmeister
(Dss.)

Gerechte Heer

Naar aanleiding van het nieuws van de jongen
van Bergheim die behoren van in Oostbusschen, alle bekende de postgroot
ed. de later overleefden, heb ik de jongen die twee jongste kinderen van
deze overlevende later overleefden. De naam hierin. Hoop, dat ik hierin
volgende heb op de Bergheimer volkshilfsmannen krijgt, verblijft

hoogachtend.

Jac. Leiden

Handtekening

Bergheim

Colofoon

Vormgeving en druk: Afdeling Reprografie gemeente Oss

Alles uit deze uitgave mag zonder toestemming, met correcte en volledige vermelding van bron, worden overgenomen.

“Verhalen uit het Stadsarchief”

is een publicatiereeks van het Stadsarchief Oss.

In deze reeks verschijnen publicaties die geschreven zijn op basis van onderzoek in het Stadsarchief Oss en die de geschiedenis van Oss en andere plaatsen in het Maasland betreffen.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij de auteurs.

december 2014

Tot nu toe verschenen de volgende delen:

- 1 **Lewe, A. Van Dieden naar Wognum.**
Joannes vanDijk (1775-1838), een boerenzoon uit Dieden als pastoor in Wognum (2013)
- 2 **Bruijn, M. Hoepelfabrikant Jac. Cox.**
'n Osse ondernemer tijdens de 1e Wereldoorlog. (2014)
- 3 **Erciyas, M. Ver van huis en haard.**
Een geschiedenis van de Turkse en Spaanse gastarbeiders in Oss in de jaren zestig en zeventig. (2014)
- 4 **Ikke en ons Jentje zaten in een mentje.**
Kinderrijmpjes uit Berghem verzameld in 1944. (2014)

Gepland in 2015:

- 5 *Dagboeken van de bevrijding van Oss. (werktitel)*

stadsarchief oss

adres Peperstraat 12 - 5341 CZ Oss
t 0412 629 101 e stadsarchief@oss.nl
www.stadsarchiefoss.nl - entree gratis

